

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 251/2025-27

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV (predtým Okresného súdu Bratislava V) v konaní vedenom pod sp. zn. B5-14Csp/89/2017 po právoplatnosti nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 484/2022-53 z 8. februára 2023 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Mestského súdu Bratislava IV (predtým Okresný súd Bratislava V) v konaní vedenom pod sp. zn. B5-14Csp/89/2017 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 47 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie.
2. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadostučinenie **1 000 eur**, ktoré mu **je** Mestský súd Bratislava IV **povinný** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
3. Mestský súd Bratislava IV **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **949,16 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevychováje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavný súd uznesením sp. zn. I. ÚS 251/2025 z 9. apríla 2025 prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu ústavnú sťažnosť sťažovateľa, doručенú ústavnému súdu elektronickou formou 7. februára 2025 (doplnenou podaním doručeným ústavnému súdu 7. marca 2025, pozn.), ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov

podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) postupom mestského súdu (predtým okresný súd) v konaní vedenom pod sp. zn. B5-14Csp/89/2017 [predtým vedenom pod sp. zn. 14Csp/89/2017 (ďalej len „napadnuté konanie“), pričom pasívne legitimovaný subjekt označil samotný sťažovateľ s prihliadnutím na časové hľadisko a tzv. reformu súdnej mapy v Slovenskej republike], a to v období po právoplatnosti nálezu ústavného súdu č. k. II. ÚS 484/2022-53 z 8. februára 2023 [právoplatný 22. február 2023, pozn. (ďalej len „nález ústavného súdu“)]. Súčasne navrhuje, aby mu ústavný súd priznal primerané finančné zadostučinenie 7 500 eur a náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou podanou 27. marca 2017 domáhal jednotlivých spotrebiteľských nárokov vzniknutých s bezúročným a bezpoplatkovým charakterom zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorý nastal z dôvodu absencie jej zákonných náležitostí. Okresný súd rozsudkom č. k. 14Csp/89/2017-162 z 15. októbra 2019 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť sťažovateľovi 634,12 eur s príslušenstvom a určil, že zmluvná podmienka (poplatok za poskytnutie úveru v sume 25 eur, pozn.) uvedená v zmluve o spotrebiteľskom úvere z 21. augusta 2014 je neprijateľná. Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 3CoCsp/13/2020-276 z 30. septembra 2021 napadnutý rozsudok okresného súdu v časti o uloženej povinnosti žalovaného zaplatiť sťažovateľovi žalovanú sumu potvrdil a v časti určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky spolu s výrokom o nároku na náhradu trov konania zrušil a vrátil na ďalšie konanie. V poradí druhým rozsudkom č. k. 14Csp/89/2017-351 z 12. januára 2023 okresný súd určil neprijateľnosť zmluvnej podmienky a sťažovateľovi priznal nárok na úplnú náhradu trov konania. Po podanom odvolaní krajský súd 6. februára 2024 vrátil spis mestskému súdu, a to z dôvodu potreby realizácie postupu podľa § 225 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), keďže okresný súd nerozhodol aj o neplatnosti zmluvnej podmienky, o ktorú sťažovateľ požiadal zmenou žaloby z 30. októbra 2017. Podľa sťažovateľa okresný súd, resp. mestský súd nerešpektovali príkaz konať uložený nálezom ústavného súdu, keďže mestský súd v prejednávanej veci rozhodol až doplnčiacim rozsudkom sp. zn. B5-14Csp/89/2017 z 15. októbra 2024 a žalobu v časti určenia neplatnosti zmluvnej podmienky podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka uvedenej v spotrebiteľskej zmluve zamietol, proti ktorému podal 4. decembra 2024 odvolanie, v dôsledku čoho sa súdny spis nachádza na krajskom súde. V doplnení ústavnej sťažnosti sťažovateľ aktualizoval procesný stav, pretože mestský súd stále krajskému súdu nepredložil súdny spis na rozhodnutie o podanom odvolaní.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Podľa sťažovateľa sa predmet napadnutého konania (spotrebiteľský spor) nevyznačuje právnou ani skutkovou zložitou, k vzniku priesťahov neprispel a ich vznik spôsobili najmä nečinnosť a nesústredený postup mestského súdu. Na podklade uvedeného a s odkazom na nález ústavného súdu č. k. I. ÚS 315/2024-36 z 27. júna 2024 o potrebe posúdenia konania ako celku odôvodnil zásah do svojich namietaných práv, ako aj nároky uplatnené v petite ústavnej sťažnosti.

III.

Vyjadrenie mestského súdu

4. Podpredseda mestského súdu na základe vyjadrenia zákonného sudcu konštatoval, že po vydaní nálezu ústavného súdu zákonný sudca 14. novembra 2022 nariadil termín pojednávania na 12. január 2023, na ktorom vyhlásil rozsudok a po podaní odvolania žalovaného z 19. februára 2023 bol súdny spis predložený 23. januára 2024 krajskému súdu (v tomto medziobdobí bol spis 26. októbra 2023 pridelený novej zákonnej sudkyňi, pozn.), ktorý spis 6. februára 2024 vrátil mestskému súdu a 9. apríla 2024 bol pridelený pôvodnému zákonnému sudcovi. V prejednávanej veci mestský súd rozhodol rozsudkom č. k. B5-14Csp/89/2017-416 z 15. októbra 2024, proti ktorému sťažovateľ podal 4. decembra 2024 odvolanie, v dôsledku čoho mestský súd realizuje úkony spojené s opravným prostriedkom. V závere upozornil na nedávne odmietnutie ústavnej sťažnosti sťažovateľa uznesením ústavného súdu č. k. II. ÚS 541/2024-13 zo 7. novembra 2024 a vznik prietáhov v dôsledku sťažovateľom podaného odvolania. Nestotožnil sa preto s názorom o nečinnosti mestského súdu a požadované finančné zadost'učinenie označil za neprimerané.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

5. Ústavný súd upustil od ústneho pojednávania, keďže na základe podaní účastníkov konania a predloženého súdneho spisu je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci [§ 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

6. Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 47 charty ústavný súd upozorňuje, že sťažovateľ, resp. jeho právny zástupca nerozlišujú jednotlivé ustanovenia (odseky) čl. 47 charty, avšak namietajú porušenie práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, a preto ústavný súd bude posudzovať prípadný zásah do práva podľa čl. 47 ods. 2 charty, tak ako vymedzil už v uznesení o prijatí tejto ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie.

7. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny (to platí, aj pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 ods. 2 charty – m. m. I. ÚS 381/2020, I. ÚS 304/2021, pozn.) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom znamenajúcim nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. II. ÚS 118/2019, I. ÚS 250/2020).

8. Pri posudzovaní otázky, či v okolnostiach konkrétneho súdneho konania došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade s doterajšou judikatúrou (m. m. III. ÚS 241/2017, I. ÚS 17/2022, rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Frydlender v. Francúzsko z 27. 6. 2000, sťažnosť č. 30979/96 a vo veci Záborský a Šmáriková v. Slovensko zo 16. 12. 2003, sťažnosť č. 58172/00) zohľadňuje (1) právnu a faktickú zložitost' veci, o ktorej všeobecný súd rozhoduje, (2) správanie účastníka súdneho konania a (3) postup samotného súdu, a prihliada sa pritom aj na význam konania pre sťažovateľa.

9. Z hľadiska povahy veci ústavný súd rezultuje, že predmetom napadnutého konania je rozhodovanie vo veci nárokov uplatniteľných zo spotrebiteľskej zmluvy o úvere poskytnutom sťažovateľovi. Obdobné konania tvoria bežnú a pravidelnú súčasť agendy všeobecných súdov, a tak namietané konanie nemožno považovať za skutkovo ani právne zložité (m. m. I. ÚS 381/2020, I. ÚS 119/2022). Súčasne ani konkrétne okolnosti prejednávanej veci neodôvodňujú opačný záver, keďže po vydaní rozsudku okresného súdu č. k. 14Csp/89/2017-162 z 15. októbra 2019 v spojení s odvolacím rozhodnutím sa ďalšie rozhodovanie obmedzilo už len na posúdenie otázky o neplatnosti a neprijateľnosti zmluvnej podmienky (bod 2 tohto nálezu, pozn.). V správaní sťažovateľa neboli zistené skutočnosti majúce vplyv na celkovú dĺžku napadnutého konania. V nadväznosti na argumentáciu mestského súdu pripisujúceho vznik prietahov správaniu sťažovateľa a podaniu odvolania ústavný súd opakovane pripomína, že v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkom konania nepochybne dochádza k predĺženiu konania, zodpovednosť za tento stav neznáša oprávnená osoba a nemožno ju pripísať ani štátnemu orgánu konajúcemu vo veci (III. ÚS 242/03, IV. ÚS 218/04, II. ÚS 865/2014, II. ÚS 484/2016, I. ÚS 153/2021, III. ÚS 613/2024). Z uvedeného dôvodu nebolo možné predstavenú argumentáciu mestského súdu akceptovať.

10. Bez potreby podrobných analýz jednotlivých úkonov v napadnutom konaní je pre ústavný súd podstatné, že v období po vydaní nálezu ústavného súdu mestský súd, resp. okresný súd postupoval nesústredene, keď rozsudkom č. k. 14Csp/89/2017-351 z 12. januára 2023 nerozhodol aj o neplatnosti zmluvnej podmienky, v dôsledku čoho krajský súd 6. februára 2024 vrátil spis mestskému súdu s pokynom na realizáciu postupu podľa § 225 CSP. Navyše, v postupe mestského súdu (predtým okresného súdu) sa vyskytli aj viaceré obdobia nečinnosti, a to v rámci realizácie úkonov podľa § 373 CSP, keď po doručení vyjadrenia sťažovateľa k odvolaniu žalovaného 2. marca 2023 bola výzva na repliku žalovanému odoslaná až 13. júna 2023 a na realizáciu dupliky dala zákonná sudkyňa pokyn až 12. decembra 2023, t. j. viac ako päť mesiacov od predloženia repliky (doručená 4. júla 2023, pozn.). Obdobne zákonný sudca, ktorému právna vec bola opätovne pridelená 9. apríla 2024, termín pojednávania na 15. október 2024 nariadil až 4. septembra 2024, t. j. po takmer siedmich mesiacoch od vrátenia súdneho spisu z krajského súdu 6. februára 2024. Z obsahu súdneho spisu ďalej vyplýva, že aj napriek absencii predloženia dupliky žalovaného (o možnosti vyjadrenia bol poučený v prípise z 11. marca 2025 a lehota na vyjadrenie 10 dní uplynula 22. marca 2025, pozn.) nebol súdny spis predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa zo 4. decembra 2024.

11. V tomto ohľade ústavný súd pripomína, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna, nesústredená či neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (IV. ÚS 396/04, I. ÚS 361/2022).

12. V konklúzii uvedeného ústavný súd uzatvára, že napadnuté konanie vykazuje zbytočné prietahy, ktorými došlo k porušeniu namietaných práv sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 ods. 2 charty (bod 1 výroku tohto nálezu).

13. Ako *obiter dictum* ústavný súd dáva do pozornosti, že sťažovateľov odkaz na nález ústavného súdu č. k. I. ÚS 315/2024-36 z 27. júna 2024 o potrebe posúdenia konania ako celku sa na jeho právnu vec nepoužije, keďže v označenom prípade ústavný súd posudzoval existenciu zbytočných prietahov vo fáze rozhodovania o výške náhrady trov konania, čím reflektoval na rozsudok ESLP v prípade Čičmanec proti Slovenskej republike (rozsudok z 28. 6. 2016 k sťažnosti č. 65302/11),

o potrebe primeranosti celkovej doby trvania súdneho konania vrátane fázy rozhodovania o náhrade trov konania.

V.

Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

14. Sťažovateľ sa domáha, aby mu ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie 7 500 eur. Vzhľadom na konštatovanú nečinnosť mestského súdu (predtým okresného súdu), skutočnosť, že v napadnutom konaní bolo v merite veci čiastočne právoplatne rozhodnuté (body 2 a 9 tohto nálezu, pozn.), čím sa miera právnej neistoty sťažovateľa podstatným spôsobom znížila, berúc do úvahy všetky okolnosti prípadu, ako aj pretrvávajúcu právnu neistotu sťažovateľa spojenú s nepredložením súdneho spisu na rozhodnutie o jeho odvolaní proti rozsudku mestského súdu sp. zn. B5-14Csp/89/2017 z 15. októbra 2024 (body 2, 4, a 10 tohto nálezu, pozn.), a to aj napriek už uloženému príkazu konať predchádzajúcim nálezom ústavného súdu, majúc na pamäti, že cieľom priznania finančného zadosťučinenia je zmiernenie ujmy pocítovej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, nie získanie iného majetkového prospechu, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 3 ústavy priznal sťažovateľovi finančné zadosťučinenie 1 000 eur a vo zvyšnej časti návrhu nevyhovel (body 2 a 4 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

15. Ústavný súd sťažovateľovi podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde priznal náhradu trov právneho zastúpenia (bod 3 výroku tohto nálezu) za 2 úkony právnej služby vykonané v roku 2025 (prevzatie, príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti) v sume dvakrát po 371 eur a režijný paušál v sume dvakrát po 14,84 eur, t. j. spolu 771,68 eur [§ 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“)]. Priznanú odmenu podľa § 18 ods. 3 vyhlášky zvýšil o 23 % daň z pridanej hodnoty, t. j. o sumu 177,49 eur, pretože aj keď právny zástupca sťažovateľa sám nepreukázal skutočnosť, že je platiteľom tejto nepriamej dane, ústavný súd vlastnou činnosťou a vo verejnosti dostupnom zozname daňových subjektov registrovaných pre DPH, vedenom finančnou správou Slovenskej republiky, zistil, že právny zástupca sťažovateľa je platiteľom DPH, pričom k vyhľadávacej činnosti pristúpil vzhľadom na uplatnenie zvýšenia trov o DPH v petite ústavnej sťažnosti. Keďže si právny zástupca sťažovateľa uplatnil náhradu trov konania v nesprávnej výške 949,16 eur (pravdepodobne v dôsledku nesprávneho zaokrúhľovania, keď správne je 949,17 eur pozn.), ústavný súd viazaný petitom ústavnej sťažnosti (§ 45 zákona o ústavnom súde) priznal sťažovateľovi náhradu trov konania len v požadovanej výške (bod 3 výroku tohto nálezu, pozn.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 7. mája 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu